

ด่วนที่สุด

ที่ วธ ๐๒๐๖/๑๑๕๗

กวก.๑๙.....
วันที่ ..๒๕..มี.๖๘
เวลา๑๑.๒๒.....

สลด. (eMail)
ส่ง : กวก.
รับที่ : ๖3483/68
25 มี.ค. 2568 เวลา 11.00 น.

กระทรวงวัฒนธรรม
๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร
เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การจัดทำร่างความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งเนปาล

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างความตกลงฯ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๔๐๓/๖๕๐ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๘
จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรมขอเสนอเรื่อง การจัดทำร่างความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งเนปาลมาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ
คณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

การจัดทำร่างความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาล
แห่งเนปาล (Cultural Agreement between the Government of the Kingdom of Thailand and the
Government of Nepal) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวง
วัฒนธรรมจึงเห็นสมควรเรียนเสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ ร่างเอกสารดังกล่าวไม่มีถ้อยคำหรือบริบท
ที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมาย
ระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐
รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงวัฒนธรรมมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องนำร่างความตกลงฯ เสนอ เพื่อขอความเห็นชอบ
จากคณะกรรมการ เพื่อให้สามารถลงนามในร่างความตกลงฯ ได้ในช่วงระหว่างการเดินทางเยือนประเทศไทย
อย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรีสหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล ในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๘

๓. สารสำคัญ

๓.๑ เมื่อปี ๒๕๔๓ ระหว่างการประชุมคณะกรรมการร่วมไทย - เนปาล ครั้งที่ ๓ ฝ่ายเนปาล
แสดงความประสงค์จะจัดทำร่างความตกลงทางวัฒนธรรมกับไทย ซึ่งต่อมา เมื่อปี ๒๕๔๗ ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบ
ให้มีการจัดทำร่างความตกลงฯ ระหว่างกัน โดยฝ่ายเนปาลได้ส่งร่างความตกลงฯ ให้ฝ่ายไทยพิจารณา และทั้งสองฝ่าย
ได้ปรับแก้ร่างความตกลงฯ จนได้ข้อยุติ และคณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ อนุมัติการจัดทำ
ร่างความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งพระมหากษัตริย์เนปาลและได้อนุมัติให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
เป็นผู้ลงนามความตกลงฯ อย่างไรก็ดี ในช่วงเวลาดังกล่าว เนปาลประสบกับสถานการณ์ความวุ่นวายทางการเมือง
ฝ่ายไทยจึงได้ชะลอการลงนามออกไปก่อน

/๓.๒ เมื่อปี...

๓.๒ เมื่อปี ๒๕๕๑ เกิดการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองในเนปาล ซึ่งต่อมา เมื่อปี ๒๕๕๒ ฝ่ายเนปาลแจ้งว่า ได้ให้ความเห็นชอบต่อร่างความตกลงฯ และพร้อมลงนามแล้ว โดยขอเปลี่ยนชื่อประเทศในร่างความตกลงฯ จาก “รัฐบาลแห่งพระมหากษัตริย์เนปาล” (His Majesty’s Government of Nepal) เป็น “รัฐบาลแห่งเนปาล” (The Government of Nepal) และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ เห็นชอบการแก้ไขชื่อภาคีในร่างความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างไทยกับเนปาล ก่อนที่จะลงนามในร่างความตกลงฯ ต่อไป อย่างไรก็ตาม ฝ่ายไทยและฝ่ายเนปาลยังไม่ได้ลงนามในร่างความตกลงฯ ดังกล่าว

๓.๓ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ ฝ่ายเนปาลขอให้ฝ่ายไทยพิจารณาตัดถ้อยคำที่เกี่ยวกับศาสนา เช่น “religion” “religious personnel” “field of religion” ในข้อที่ ๑ ๒ และ ๓ ออกจากร่างความตกลงฯ ซึ่งฝ่ายเนปาลชี้แจงว่า เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญของฝ่ายเนปาลที่ดำเนินการปกครองโดยเป็นอิสระจากประเด็นเรื่องศาสนา จึงประสงค์ตัดถ้อยคำที่เกี่ยวกับศาสนาในร่างความตกลงฯ และเห็นว่า ร่างความตกลงทางวัฒนธรรมที่อยู่ระหว่างจัดทำครอบคลุมความร่วมมือทุกด้าน รวมทั้งความร่วมมือทางศาสนาระหว่างสองประเทศ โดยขณะนี้ ฝ่ายไทยและฝ่ายเนปาลได้เห็นชอบในร่างความตกลงฯ ที่ได้จัดทำร่วมกันแล้ว ซึ่งมีกรอบระยะเวลา ๕ ปี และถือเป็นร่างความตกลงทางวัฒนธรรมฉบับแรกระหว่างไทยและเนปาล

๓.๔ สาระสำคัญของร่างความตกลงฯ มุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือระหว่างกัน ในสาขาต่างๆ โดยเน้นกิจกรรมการแลกเปลี่ยนวิชาการ การแลกเปลี่ยนการเยือนของบุคลากร การร่วมพัฒนาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในด้านศิลปะและวัฒนธรรมระหว่างทั้งสองประเทศ ซึ่งเป็นสาขาที่ทั้งสองฝ่ายมีจุดแข็งและส่งเสริมซึ่งกันและกันได้ และจะเป็นประโยชน์ในการช่วยส่งเสริมความเข้าใจระหว่างกัน ตลอดจนเสริมสร้างมิตรภาพและเพิ่มพูนความรู้ระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

ร่างความตกลงฯ จะเสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือในด้านศิลปะและวัฒนธรรมระหว่างไทยและเนปาล บนพื้นฐานของการต่างตอบแทนและผลประโยชน์ร่วมกันซึ่งจะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ในระดับประชาชนให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานที่เข้มแข็งในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างไทยและเนปาลต่อไปในอนาคต

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงานหรือโครงการเฉพาะด้านภายในกรอบร่างความตกลงฯ จะได้รับการพิจารณาและตกลงร่วมกันโดยทั้งสองฝ่ายเป็นกรณีไป โดยใช้งบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม และบูรณาการงบประมาณร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม การท่องเที่ยว และการบินพลเรือนแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศแจ้งความเห็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๖.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวม และไม่ขัดข้องต่อการลงนามในเอกสารดังกล่าว หากกระทรวงวัฒนธรรมซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๖.๒ ร่างความตกลงฯ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาดำเนินมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

/๗. ข้อกฎหมาย...

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

-

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงวัฒนธรรมขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบต่อการจัดทำร่างความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งเนปาลโดยหากมีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำของร่างความตกลงฯ ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงวัฒนธรรมสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามฝ่ายไทยในร่างความตกลงฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สุดาวรรณ

(นางสาวสุดาวรรณ หวังศุภกิจโกศล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๐๙ ๓๖๕๖ (สัปดาห์ ๐๘ ๙๐๑๙ ๘๑๗๑)

โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๙๖๑๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@m-culture.go.th